

RME
rme@nve.noDeres ref.: 202016542
Vår ref.: 12636678

Dato: 12.02.2021

Innspill til RMEs arbeid med kalibreringen av kostnadsnormen i reguleringsmodellen

Vi viser til RMEs arbeid med kalibrering av kostnadsnormen i reguleringsmodellen for nettselskapene. AFRY har på oppdrag fra RME undersøkt de økonomiske insentivene strømnetselskapene har til å gjøre investeringer sett i forhold til driftstiltak, og om modellen kan bli mer nøytral ved å endre kalibreringen. Analysene er redegjort for i RMEs eksterne rapport nr. 7/2020 «Analyser av om og hvordan modell for fastsettelse av kostnadsnormer kan behandle investeringer og driftstiltak mer nøytralt gjennom endringer i kalibreringen».

BKK Netts vurderinger

Rapporten fra AFRY bekrefter at dagens reguleringsmodell har egenskaper som bidrar til å favorisere investeringer fremfor driftsløsninger, der kalibreringsmetoden i «trinn 3» er den viktigste årsaken til dette.

Et moment som kommer frem i rapporten er at dagens kalibreringsmetode er en motvekt til «alderseffekten» i DEA-målingen (trinn 1) der «nytt nett» blir målt mindre effektivt enn «eldre nett». Dette følger av at eldre nett i utgangspunktet har lavere kapitalgrunnlag (siden det benyttes nominelle verdier), samt at bokført kapital for eldre nett også er delvis eller helt avskrevet. Videre vil også avskrivningene for eldre nett være lavere enn for nyere nett, som følge av at det benyttes nominelt kapitalgrunnlag. Selve «alderseffekten» og virkningene av den er i liten grad diskutert i analysen. Ellers virker forutsetningene og analysene gjort av AFRY relevant og riktig med tanke på å vurdere effektene av metode for kalibreringen av kostnadsnormen.

Da reguleringsmodellen ble endret til å bruke kapitalgrunnlag som fordelingsnøkkel ved kalibrering av kostnadsnormen (første gang ved varsel av inntektsramme for 2012), var dette begrunnet med et behov for å veie opp for «alderseffekten» i trinn 1, og dermed unngå å favorisere eldre nett fremfor nytt nett. Denne endringen ble gjort i en periode der nettselskapene skulle investere mye for å tilrettelegge for mange nye småkraftverk, og endringen var med på å styrke investeringsinsentivet i reguleringsmodellen.

I forkant av endringen i 2012 hadde Nils-Henrik Von der Fehr på oppdrag fra OED hatt en gjennomgang av den økonomiske reguleringen av strømnettet. Siste avsnitt i fra sammendraget fra denne gjennomgangen beskriver noe av utfordringene en står i ved regulering av nettselskapet sett i et samfunnsperspektiv.

I den økonomiske regulering av nettselskapene risikerer man å gjøre to feil: På den ene side kan man overinvestere i kapasitet og kvalitet, med den følge at betalingen blir unødvendig høy; på den annen side kan man holde betalingen så lav at kapasiteten og kvaliteten blir skadelidende. Det er grunn til å tro at brukerne – og dermed deres politiske representanter – vil anse den sistnevnte feilen som den verste. I så fall bør man ved videreutviklingen av reguleringsregimet være særlig opptatt av å sikre nettselskapene tilstrekkelige inntektsrammer til å gjennomføre nødvendige investeringer.

BKK Nett mener at viktigheten av en regulering som sikrer nettselskapene tilstrekkelige inntektsrammer, og incentiver til å gjennomføre nødvendige investeringer, er like viktig nå som i 2012. Samfunnets ønsker og behov for å innfri målsetninger knyttet til «det grønne skiftet», med elektrifisering av transportsektoren (sjø og land), elektrifisering av industri som fiskeoppdrett og byggeplasser, samt utvikling av energikrevende industri som datasenter, batterifabriker og hydrogenfabriker, tilsier et effektbehov som går langt utover det som en kan levere med dagens strømmnett.

Selv om mange av nettselskapene står overfor de samme utfordringene knyttet til det elektrifisering vil enkelte nettselskaper ha et større investeringsbehov fremfor seg enn andre selskaper. For å unngå en skeivfordeling i reguleringsmodellen, der noen selskaper kommer bedre ut som følge av andres investeringer (som følger av alderseffekten), er det viktig å ha mekanismer som sørger for investeringsinsentiver slik at alle nettselskaper ved effektiv drift oppnår en rimelig avkastning på investert kapital. Det synes ikke rimelig om reguleringsmodellen skal straffe de nettselskapene som må ta en større del av nettinvesteringene for å innfri på nasjonale og internasjonale fornybarmål enn andre.

Særlig ser det ut som at kystnære selskaper, som BKK Nett, får en stor økning i etterspørsel etter nye nettilknytninger som kan relateres til elektrifisering av offshore-virksomhet, skipsfart, transport på sjø og fiskeoppdrett. I Statnetts KVVU for Bergen og omland som nylig har vært på høring, er det anslått at effektbehovet i Bergensområdet vil øke med ca 10 % årlig framover, noe som også reflekteres i BKK Netts investeringsprognoser for kommende år.

Gjeldende kalibreringsmetode gir incentiver til investeringer framfor driftstiltak. Bakgrunnen for å RMEs vurderinger for å likestille insentivene mellom drift og investeringer i reguleringen har blant annet vært knyttet opp til i større grad å kunne sidestille kjøp av virkemidler for fleksibilitet i et marked eller eventuelt leie batterikapasitet for å redusere effekttopper (driftskostnad) slik at en kan utsette eller unngå en kapasitetsutvidelse (investering). Selv om bransjen nå utforsker bruk av virkemidler som kan bidra til å redusere effekttoppene i kraftsystemet, slik som et fleksibilitetsmarked med forbrukere og produsenter, bruk av batterier, bruk av effekttariff m.m. så er disse virkemidlene fremdeles «umodne» og vil på kort sikt kun bidra til å dempe en liten del av det investeringsbehovet vi ser i dag.

BKK Netts vurdering er at det «grønne skiftet» gir behov for mange og store investeringer. Bruk av tiltak i drift vil være nyttig for å redusere effekttoppene i kraftsystemet, og dermed utnytte eksisterende kapasitet bedre. Men for å kunne innfri den økte etterspørsel etter nettkapasitet som vi nå ser, vil det også være et betydelig investeringsbehov framover. Gode investeringsincentiver er derfor viktig for å sikre at nødvendige investeringstiltak gjennomføres så raskt som mulig, og at nettselskapene som gjennomfører investeringene har mulighet for å oppnå en rimelig avkastning.

I rapporten til AFRY er det flere alternativer som vurderes som kalibreringsgrunnlag i trinn 3. Dette er

- Kapital (dagens løsning)
- Totalkostnadene
- Kapital + deler av driftskostnadene
- Kostnadsnormen
- Flere hybride løsninger

Selv om noen av alternativene bidrar til likere insentiver for drift og investeringer, så svekker alternativene til dagens kalibreringsgrunnlag investeringsinsentivene i reguleringsmodellen, og gir gjerne andre uønskede insentiver.

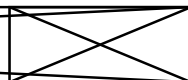
Prinsipielt er BKK Nett enige i at insentivene til drift og investeringer bør likestilles i reguleringsmodellen. Men så lenge problemstillingen rundt «alderseffekten» i DEA-målingen ikke er løst, og samfunnet står foran en storstilt elektrifisering av mange sektorer, mener vi det er viktigere å sikre at investeringsinsentivet er gode enn å sikre helt like insentiver mellom driftskostnader og investeringer. Likebehandling av insentivene bør vurderes på et tidspunkt når det er bygget ut tilstrekkelig nettkapasitet til å ivareta framtidens behov.

På bakgrunn av rapportens vurderinger og det store behovet for nytt strømnnett som følger av det «grønne skiftet» mener BKK Nett at dagens kalibreringsmetode med kapital som grunnlag må videreføres for å sikre gode investeringsinsentiver i reguleringsmodellen.

Vennlig hilsen
BKK Nett AS

Kjetil Tømmernes
adm. direktør

Jens Skår
leder strategi og
rammevilkår

Electronic signature

Signed by	Date and time <small>(UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna</small>
Skår, Jens <i>Norwegian BankID</i>	11.02.2021 16.34.30
Tømmernes, Ketil <i>Norwegian BankID</i>	15.02.2021 09.27.07

This document is signed electronically.

The electronic signature is legally binding. This page is added to provide basic information about the electronic signature(s), and the signed document can be read on the following page(s). Attached is also a PDF with more detailed information about the electronic signature(s), and also an XML file with the contents of the signature(s). The attachments can be used to verify the electronic signature(s) if needed.

Signature details

Following is an overview of the electronic signature. The attachment ElektroniskSignatur.xml contains the complete electronic signature.

Document

Title: Innspill til RMEs arbeid med kalibreringen av kostnadsnormen i reguleringsmodellene for nettselskapenes

Reference:1011837

Electronic Signatures:

Name	Skår, Jens
Platform	Norwegian BankID
Date of birth	1964-03-08
Unique ID	9578-5993-4-1740192
Time stamp	11.02.2021 16.34.30
Certificate issuer	CN=BankID - Bankenes ID-tjeneste AS - Bank CA 3,OU=988477052,O=Bankenes ID-tjeneste AS,C=NO
Certificate valid from	Dec 28 11:50:58 2020 GMT
Certificate valid to	Dec 28 11:50:58 2022 GMT
Certificate PolicyOid	2.16.578.1.16.1.12.2.1
Name	Tømmernes, Ketil
Platform	Norwegian BankID
Date of birth	1971-12-18
Unique ID	9578-5999-4-1560787
Time stamp	15.02.2021 09.27.07
Certificate issuer	CN=BankID DnB NOR Bank CA 2,OU=984851006,O=DnB NOR Bank ASA,C=NO
Certificate valid from	Aug 30 19:52:49 2019 GMT
Certificate valid to	Aug 30 19:52:49 2021 GMT
Certificate PolicyOid	2.16.578.1.16.1.12.1.1

Concepts and Abbreviations

SEID-SDO

The SEID SDO is a XML based data package designed to act as a self-contained validation of one or more digital signatures on one or more documents. The reason for this format is to be able to confirm non-repudiation and integrity of the signed document independent of time.

PAdES (PDF Advanced Electronic Signatures)

The PAdES file is a PDF compliant with the PAdES standard, which means that anyone with a regular PDF reader can see what was signed, by whom, and how it was signed. Evidence of every completed signature is embedded within the PAdES, which enables evidence to be unfolded in case of a dispute. The PAdES standard is published by ETSI.

BankID (NO)

BankID is an electronic credential for secure identification and signing on the web. Instead of ballpoint pen, passport and paper, you can use regular BankID with code unit or app or BankID on mobile.

Buypass

Buypass offers electronic identification, electronic signature and payment solutions. Buypass is the only provider of international approved SSL certificates in Norway. Buypass is partially owned by the Norwegian government through the Ministry of Culture. (<https://www.regjeringen.no/en/dep/kud/id545/>)